

Predikan av Solveig Högberg Fjortonde söndagen efter Trefaldighet, 2022 09 18, i S:t Peter

Jesaja 11:10-13

Filipperbrevet 2:1-5

Lukasevangeliet 22:24-27

Enheten i Kristus

Inledning

Det är innehållsrika och utmanande texter vi har hört idag under temat ”Enheten i Kristus”.

När jag läste texterna var det en mening, som gick rakt in i både hjärta och hjärna ”Men med er är det annorlunda”.

Med er är det annorlunda

Vilken utmaning, inte minst i en tid då så mycket går ut på att inte sticka ut, att inordna sig i det som gäller, att passa in på alla sätt.

Men det är bara den ena sidan, den andra utmaningen visar sig i det tal, till lärjungarna, som Jesus höll. När han säger ”med er är det annorlunda” så var det rakt in i den oenighet och självhävdelse som fanns i lärjungaskaran. Vem skulle visa sig vara den störste bland dem?

Den frågan tvistar de om när de precis har delat den sista måltiden med Jesus och han har berättat att en av dem skulle komma att förråda honom. Det borde ju varit annat som det var läge att fundera över just då.

”Inte är det väl jag...?” Man ville passa in och vara ofelbar och hävda sig själv.

Så mänskligt denna oförmåga är att lyfta blicken från sig själv, och försöka se de andra och se helheten.

Man vill inte vara den som sticker ut, men samtidigt vill man hävda sin framträdande plats.

Jag är ganska säker på att om vi vågar vara ärliga när vi ser på oss själva så kan vi finna stråk av båda dessa tankesätt hos oss; vi vill passa in, men vi vill också gärna synas, vara bäst och störst. Vi är, precis som lärjungarna, så ofta oss själva närmast.

Det är lika bra att vi försöker rannsaka oss själva och erkänna hur våra liv ser ut, för annars kan inte heller vi på allvar ta till oss att våra liv ska vara annorlunda.

Även om vi redan försöker gå helgelsens väg och hela tiden vill växa till och utvecklas som kristna finns det alltid möjlighet att gå ett steg till, så att annorlundaskapet uttrycks ändå tydligare.

Detta annorlundaskap kan, om vi koncentrerar oss på dagens tema, handla om enhet och enighet.

Enheten är utgångspunkten för enighet

Ibland tror vi kanske att enhet och enighet är samma sak. Men så är det inte! I alla fall inte i den kristna tron och i relationen mellan troende människor. Det finns inte alltid enighet i allt. Men det hindrar inte att det ändå finns en enhet.

Jag skulle vilja vända upp och ner på ett par tänkesätt som jag ofta möter.

Det första handlar om att vi ofta hör att det är enighet som leder till enhet. Bara vi kan vara eniga i så mycket som möjligt så ska vi så småningom nå fram till enhet och så kunna visa upp en enad front.

Jag menar att Bibeln visar oss att det är tvärtom, det är enheten som är utgångspunkten och som driver oss att arbeta vidare mot enighet, där det är möjligt.

Enhet är vägen till enighet.

Enheten är drivkraften till att arbeta för så mycket enighet som möjligt.

Men bristen på enighet i alla frågor är inte ett tecken på brist på enhet.

Vi är *enade* därför att vi är *förenade* i Kristus.

Att vara enade handlar alltså inte bara om att ha en enad front utåt. Enheten har att göra med var vi har vårt centrum, vad som förenar oss, eller snarare vem som förenar oss.

När Jesus ber om att vi alla ska vara ett är det inte enighet han ber om, att vi ska tycka och tro lika i allt, utan en enhet som är större och djupare, som handlar om insikten att vi hör samman.

När Jesus ber, i det som vi brukar kalla för hans översteprästliga förbön (som är ett annat års text på denna söndag), om att vi alla ska vara ett, använder han sin egen relation till Gud som ett exempel. ”Bevara dem i ditt namn... så att de blir ett, liksom vi är ett.”

Det betyder att vår enhet har något att göra med Guds eget väsen.

Enhet är inte alltid lätt. Kanske framför allt för att vi tror att enheten förutsätter enighet. Så kämpar vi för enighet och blir besvikna i stället för att minnas att vi är ett i Kristus.

Eftersom vår enhet har att göra med Gudsrelationen så finns det, trots allt, mycket smärta och offer.

Jesus bekände att han och Gud var ett, men det räddade honom inte undan det svåra. Jesus väjde, trots den relationen, inte för kamp och uppgörelse. Han kände sig till och med vid något tillfälle fullständigt övergiven av Gud.

Och ändå berättar relationen mellan Gud och Jesus, trots känslan av övergivenhet och skilsmässa om enhet och försoning.

Enheten i Kristus handlar om brustenhetens och sprickornas enhet.

Brustenhet och sprickor berättar om erfarenhet.

Ibland kan det också vara så för oss som idag vill följa Jesus att enheten som vägen till enighet går genom smärta, offer, brustenhet och sprickor.

Vad handlar vårt smärta och vårt offer om?

Vilken smärta är vi beredda att tåla?

Vilket offer är vi beredda att göra?

Det får vi var och en fortsätta att fundera över.

Att vi redan är förenade i Gud, i Kristus, genom den helige Ande och kärleken kan ge oss kraft, ork och mod att fortsätta sträva också efter enighet, för att den enhet som redan finns ska bli synlig.

När vi snart ska fira nattvard så får vi i brödet tecknet på detta. Det hela brödet, Kristi kropp, som blir brutet och ändå fortfarande är ett enda bröd.

Det brutna brödet är symbolen för enhet även där oenighet råder. ”Så är vi fastän många, en enda kropp”.

Så vi behöver alltså inte vara eniga i allt för att enheten ska bli synliga.

Men enheten som vi är en del av kan hjälpa oss till större enighet.

Paulus skriver till efesierna:

”Sträva efter att med friden som band bevara den andliga enheten: en enda kropp och en enda ande, liksom ni kallades till ett och samma hopp. En är Herren, en är tron, ett är dopet, en är Gud och allas fader, han som står över allting, verkar genom allt och finns i allt.”

Enhet leder mot centrum – inte mot periferin

De orden leder till det andra tänkesättet eller förhållningssättet som jag, kort, vill försöka vända upp och ner på; det handlar om vårt intresse att fråga oss var enhetens gränser går.

Hur långt kan jag gå i oenighet och ändå vara en del av helheten, innesluten i enheten?

Egentligen gav Paulus svar på den frågan och om någon nu trodde att jag, genom någon slags pastoral auktoritet, skulle förtydliga svaret på den frågan så har ni fel.

För det handlar inte om var enhetens gränser går och att söka dem, det handlar om vem som är enhetens centrum och hur vi söker honom.

Det spelar roll vart vi har vår blick riktad, vilken inriktning vi har i våra liv.

I välsignelsen hälsas vi med orden att Herren vänder sitt ansikte, sin blick, mot oss. Så är det! Han vänder sin blick mot varenda en i hans skapade mänsklighet. Men frågan är vart vi vänder vår blick om vi möter hans eller om vi vänder ryggen till.

Paulus ger oss ett handlingsmönster för hur vi ska kunna ha vår blick riktad mot enhetens centrum; Gud och Kristus. Han ber oss ”lev i samma kärlek, eniga i tanke och sinnelag, fria från självhävdelse och fåfänga. Tänk inte bara på ert eget bästa utan också på andras. Låt det sinnelag råda hos er som också fanns hos Kristus Jesus”.

Det är att mer söka centrum än gränserna.

Avslutning

Då är frågan om Jesus kan säga om oss, som han sa om lärjungarna: ”med er är det annorlunda”?

Det kan vara annorlunda med oss om att vi vill att det sinnelag som rådde hos Kristus Jesus också ska finnas hos oss.

Den enhet som finns i Kristus är en verklig enhet. Men den behöver gång på gång tydliggöras.

För att enheten ska fungera behövs både ödmjukhet och tjänande. Då kan vi inte som lärjungarna kivas om vem som är den störste.

Enheten har gränser, men vår uppgift är inte att söka dem. Vår kallelse är att söka oss mot centrum och möt blicken från Gud som vänder sitt ansikte mot oss.

Jag vill avsluta med att citera en liten, enkel, sång som visar på något av det jag försökt säga och som vill hjälpa oss på vägen:

Fäst dina ögon på Jesus, se in i verkligheten själv.
Alla ting runt omkring smälter bort som snö
i ljuset av hans ära och makt.

Fäst dina ögon på Jesus, se in i verkligheten själv.

Se upp till hans kors och du ser hans triumf
i den död som blev livet för dig.

Det är att ta annorlundaskapet på allvar.